

Verlag van onderzoek naar de verdronken tempel van

NEHALLENIA

In de oosterschelde voor Colijnsplaat

Coördinatie Sterkendries U.

Periode 1996-2005

Onderwerp: Zoeken naar de overblijfselen van de verdronken tempel geweid aan de godin Nehallenia beschermvrouwe der zeelieden in de Romeinse tijd alsook naar de nederzetting en de haven.

De godin Nehallenia

Uitvoering: Duikteam Nehallenia

*Sterkendries U, Cerkaski T, Decabooter L, Vanhaelst S,
Janssen P, Deenen R, Jenniskens G, Cloostermans J,
De Groot R, Keijmel T, Neuteboom R, Marktvoort M
Smeets N.*

AWN - LWAOW

Hoe het allemaal begon

Altaren opgevist door Kees Bout in 1970

Tentoongesteld te Leiden

Alles is begonnen in 1996 door een bezoek aan het museum te Leiden waar de altaren tentoongesteld waren die visser Kees Bout in 1970 had opgevist in de schaar van Colijnsplaat. Hierop doorgaand zijn we bij het Nisa terecht gekomen waar we de nodige vergunningen gekregen hebben voor een onderzoek te starten waar we dan ook in 1997 mee begonnen.

Het eerste jaar

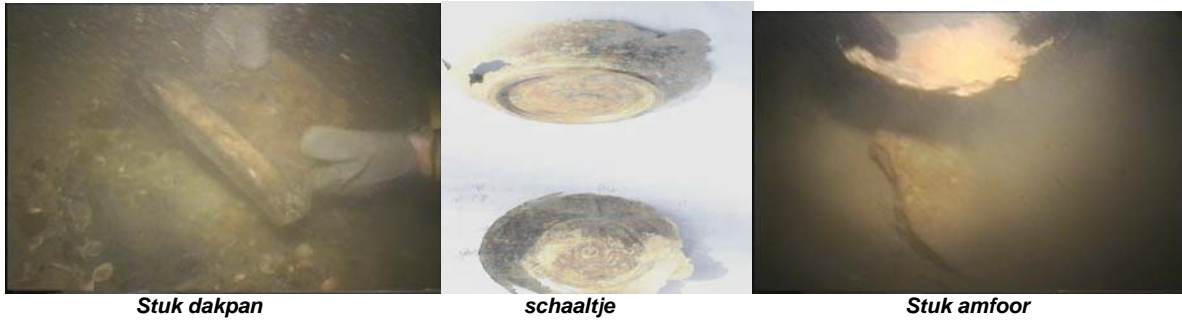
In 1997 zijn we gestart met een positie te bepalen waar in 1970 het eerste altaar was opgevist, we hebben hulp gekregen van Dries van Wenen uit Colijnsplaat, hij had er ook opgedoken maar zonder succes.

Dan zijn we de schipper gaan opzoeken, die kon ons meer vertellen over de positie.

Na enkele proefduiken hadden we al een paar vondsten waaronder stukken dakpannen en een paar stukken aardewerk. Verder dat jaar hebben we een gebied kunnen afbakken van ongeveer 800x 150 meter waar steeds een wisselend zand over zat soms tot 1 meter dik

1998 en 1999

In deze jaren zijn we tot de conclusie gekomen dat het een zeer groot gebied is, wat zeer moeilijk te beduiken valt door de steeds wisselende zandafzetting en de slechte zichtbaarheid soms maar tot 20 cm. Toch hadden we resultaat, we legde een vloer van ongeveer 12 m² bloot en nog meer dakpannen en metselwerk, ook vonden we een bronzen schaalje. We stelde vast dat we op de nederzetting aan het duiken waren dus de tempel hadden we nog niet gevonden en er moest ook nog een haven geweest zijn, daar zijn we nog steeds naar op zoek.

2000 tot 2002

Deze jaren hebben we een 300 tal duiken gedaan met wisselende vondsten en alles in kaart gebracht waardoor we nu een goed zicht hebben hoe de nederzetting er vroeger moet hebben uitgezien. Alles is ook naar de noordkant weggezakt of onderspoelt. Einde 2002 hebben we ons schip verkocht en vervangen door een iets grotere waar we tot april 2004 aan hebben gewerkt, daardoor is er in 2003 niets gebeurd

2004

Terug gestart Pasen 2004, onmiddellijk geconfronteerd met het probleem duikers te vinden die nog in de zandbak wilden blijven duiken, daar we besloten hadden op zoek te gaan naar de tempel die volgens mij volledig onder het zand zit. Dat jaar hadden we toch nog een 40-tal duiken gedaan met soms de aanwijzing dat we in de goede buurt zaten bv. na springtij als alles beter was weggespoeld.

2005

Dit jaar hebben we grote vooruitgang geboekt, we zijn nu met een twaalfstal gemotiveerde duikers, daardoor kunnen we een groter gebied afzoeken tijdens iedere duik. We hebben een 80-tal duiken kunnen doen met als resultaat dat we weten waar de tempel zich bevind, dat werd gestaafd door het vinden van een stuk altaar diep in de klei. Ook hebben we een houten balk gevonden die meters in de zand en klei zat, deze moet nog bekeken worden op ouderdom.

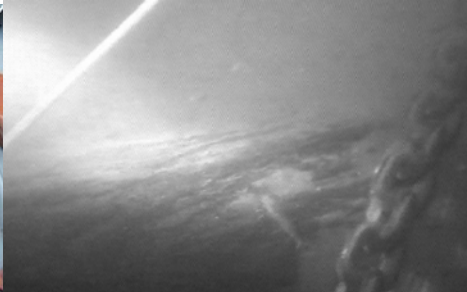
Ook is er een grote kalkzandsteen gezien wat de vorm van een zuil zou hebben, dat moet ook nog nader onderzocht worden.

2006 ???

Met de vooruitgang en de kennis van vorig jaar zou het dit jaar zeer vruchtbaar moeten worden.

Stukken dakpan

Houten balk

Stuk altaar

Jef vd Akker

R v Dierendonck

M Manders

Met dank aan: Provinciaal Archeoloog R Van Dierendonck. RWS zeeland . J vd Akker en. M Manders van het NISA. Schipper Kees Bout. D v Wenen .

Met Vriendelijke Groeten,
Sterkendries U.